

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010473
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120010473.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov Mgr. Jána Odnogu a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti odsúdenému Z. O., nar. X.X.XXXX v P., bytom M. nad N., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 4. februára 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. novembra 2020, sp. zn. 1Pp/79/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamieta, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. novembra 2020, sp. zn. 1Pp/79/2020, bolo rozhodnuté nasledovne:

„Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku, § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona sa odsúdený Z. O., narodený 2. júna XXXX podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T 99/2017 zo dňa 24.04.2018 a rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T 143/2015 zo dňa 25.08.2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T 143/2015 zo dňa 03.07.2018.

Podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona odsúdenému určuje skúšobnú dobu 36 (tridsaťšesť) mesiacov, súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným 36 (tridsaťšesť) mesiacov, s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona ustanovuje obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a s odkazom na § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona ustanovuje povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal sťažnosť prokurátor do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne prokurátor sťažnosť písomne odôvodnil. V úvode písomných dôvodov sťažnosti poukázal na výrokovú časť napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Proti tomuto uzneseniu podal intervenujúci prokurátor v zákonnej lehote sťažnosť. Dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmienčné prepustenie.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Dubnici nad Váhom zo dňa 07.10.2020 okrem iného vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ jedenkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Program zaobchádzania je zameraný najmä na disciplínu, dodržiavania ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, vedenie zodpovednosti za svoje správanie a konanie, k abstinencii od návykových látok, zmysluplné využívanie voľného času, upevňovanie pracovných návykov a podporu pozitívnych kontaktov s vonkajším prostredím. Stanovené ciele

programu zaobchádzania plní čiastočne v časti edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k svojej trestnej činnosti a k užívaniu návykových látok. Ostatné časti stanoveného programu zaobchádzania plní.

Resocializačná prognóza u odsúdeného je ústavnou vyhodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú u odsúdeného najmä opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, znaky závislosti od alkoholu, dlhy, nízke vzdelanie, afektívna labilita a impulzívne reakcie v správaní a ústavná výchova. Čiastočne kritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov. Znaky závislosti vychádzajú z autoanamnestických údajov poskytnutých samotným odsúdeným a vstupnej sociálnej diagnostiky zo dňa 19.02.2018. Na základe získaných údajov je zrejmé, že odsúdenému už od mladého veku spôsoboval alkohol problémy vo vzťahu k rodine, k práci, k bývaniu ako aj vo vzťahu k páchaniu trestnej činnosti. Afektívna labilita a impulzívne reakcie sú zaznamenané v psychologickom vyšetrení, z ktorého je zrejmé, že sa jedná o odsúdeného so zvýšenou afektívnou labilitou a zníženou frustračnou toleranciou, a to najmä pod vplyvom alkoholu. Opakovane k nemu dochádza k heteroagresívnym prejavom.

Odsúdený Z. O. len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a riaditeľ ústavu neodporúča jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí dňa 19.11.2020 uviedol, že od vypracovania doplneného hodnotenia bol odsúdený disciplinárne odmenený pochvalou s tým, že záver hodnotenia zostáva nezmenený.

V zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona alinea prvá sa pre splnenie materiálnych podmienok podmieneného prepustenia vyžaduje, aby odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, a že možno od neho očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, a v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné dôsledne prihliadať na všetky poznatky o osobe odsúdeného vyplývajúce z jeho predchádzajúceho života, a teda aj na osobnostné charakterové vlastnosti odsúdeného, vyplývajúce z poznatkov, že je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody.

Z aktuálneho odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený Z. O. bol doposiaľ desaťkrát súdne trestaný, a to pre úmyselné trestné činy rôznorodej povahy, pričom viackrát už vykonával nepodmienený trest odňatia slobody. Na odsúdeného bolo v minulosti pôsobené tak podmienenými trestami ako aj peňažným trestom. Rovnako už bol v prípade odsúdeného v minulosti rozhodnutím Okresného súdu Martin sp. zn. Pp 9/98 zo dňa 29.04.1988 využitý inštitút podmieneného prepustenia z výkonu trestu. Ani opakované odsúdenia Z. O. však na jeho správaní nezaznamenali žiaduci vplyv, nevedli u neho k náprave a polepšeniu v smere vedenia života riadneho občana, ale opakovane sa dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti. Výchovný účinok ukladaných trestov sa na jeho správaní neodrazil, keďže opakovane páchal trestnú činnosť. Uvedená recidíva odsúdeného Z. O. nepochybne svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno reálne očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Riziko recidívy u odsúdeného zvlášť umocňuje skutočnosť, že mal možnosť preukázať, že v minulosti ukladané tresty splnili svoj výchovný účel a už sa trestnej činnosti opätovne nedopustí, odsúdený však svoje ďalšie správanie na slobode neprehodnotil a i naďalej sa dopúšťal protispoločenskej činnosti. Páchanie trestnej činnosti nie je teda u odsúdeného Z. O. iba ojedinelým jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale zjavne v jeho prípade možno varovať určité sklony k jej páchaniu.

Som toho názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory odsúdeného Z. O., nakoľko aj z pohľadu predchádzajúcich odsúdení, mal odsúdený dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil, nakoľko predchádzajúce odsúdenia u neho nesplnili zákonom predpokladaný účel, ktorý by svedčil o jeho snahe po náprave a polepšení sa.

Recidíva odsúdeného svedčí o výraznom narušení jeho osobnostnej štruktúry a jeho správanie nie je prehodnocované smerom k rešpektovaniu spoločenských vzťahov a záujmov chránených trestným zákonom. Jeho predchádzajúce odsúdenia, ktoré boli spojené aj s výkonom trestu odňatia slobody nespĺnili svoj prevýchovný efekt, nevedli k efektívnej náprave jeho správania a úroveň polepšenia.

Mám za to, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona vo vzťahu k odsúdenému Z. O., ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, má do popredia vystupovať represívna zložka trestu, nakoľko u odsúdeného došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti, a to napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený Z. O. len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a navyše je potrebné uviesť, že vo vzťahu k odsúdenému už bol v minulosti využitý inštitút podmiennečného prepustenia z výkonu trestu.

Zo zmyslu inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že podmiennečné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmiennečné prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.

Súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného musí posudzovať osobu odsúdeného komplexne, nielen podľa jeho správania sa počas výkonu trestu, ale má prihliadať aj na jeho osobnostné črty a predchádzajúci spôsob života. V tejto súvislosti súd musí starostlivo hodnotiť kvalitatívne naplnenie materiálnej podmienky v podobe očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, aby súd aj pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody naplnil ochrannú funkciu trestného práva.

Vo vzťahu k odsúdenému Z. O. súd túto podmienku pozitívneho vedenia riadneho života v budúcnosti vyhodnotil jednostranne, nekriticky v prospech odsúdeného a to aj napriek tomu, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom vo svojom hodnotení jednoznačne konštatuje nepriaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného, u ktorého je vysoké riziko sociálneho zlyhania, pričom poukazuje na rizikové faktory, ktorými sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa odsúdený vyjadruje čiastočne kriticky, znaky závislosti od alkoholu, dlhy, nízke vzdelanie, afektívna labilita a impulzívne reakcie v správaní a ústavná výchova. Na základe týchto podkladov ústav na výkon trestu svoje hodnotenie uzavrel neodporúčením prepustenia odsúdeného. Odsúdený spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie iba čiastočne.

S poukazom na osobu odsúdeného Z. O. a spôsob jeho predchádzajúceho života, kedy sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, som toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zároveň podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného Z. O. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.“

Odsúdený, prítomný na verejnom zasadnutí sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť a nesúhlasí s podaním opravného prostriedku v jeho prospech osobami, ktoré sú oprávnené v jeho prospech opravný prostriedok podať.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 Tr. zák. a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Tr. zák.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienene prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o posúdenie otázky, či odsúdený spĺňa zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné poukázať na nasledovný obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom odsúdeného a odpisom z registra trestov odsúdeného, dospel súd k záveru, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone tohto trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a dôvodne sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Bola u neho teda splnená tak formálna ako aj obe materiálne podmienky

jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Návrh odsúdeného je teda splňajúc podmienky podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. plne dôvodný.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky, toto mal súd preukázané zo skráteného výpisu.

Splnenie oboch materiálnych podmienok mal súd preukázané z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Odsúdený preukazuje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka podľa názoru súdu javí ako splnená. Súd sa podrobne oboznámil s obsahom hodnotenia, o ktorého správnosti súd nemá dôvod pochybovať a zistil, že správanie a vystupovanie odsúdeného je vo vzťahu k príslušníkom aj odsúdeným slušné. Časový rozvrh dňa, ústavný poriadok, zásady čistoty a hygieny dodržiava bez nedostatkov. V kolektíve odsúdených sa javí ako nekonfliktný jedinec. Vo svojom voľnom čase rád číta časopisy, sleduje televíziu a počúva ústavný rozhlas. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje akcií organizovaných ústavom a sektorom. Pracovne bol zaradený na pracovisku s dohľadom mimo ústavu, ako pomocný robotník pri výrobe armatúr a dosahoval pozitívne pracovné výsledky. Od 21.03.2020 bol z práce z organizačných dôvodov vyradený. V rámci činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného aktívne vykonáva čistiace a upratovacie práce v sektore a v ústave. Doposiaľ bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Na základe uvedených poznatkov o správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, dospel samosudca k záveru, že odsúdený preukázal schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený pri výkone trestu preukázal svoje polepšenie, bol dvakrát disciplinárne odmenený, a ani raz disciplinárne potrestaný. Tiež je z hodnotenia ústavu zrejmé, že voľný čas vie tráviť zmysluplne, má vytvorené riadne (i pracovné) návyky. Konštatovanie ÚVTOS Dubnica nad Váhom, že odsúdený je do pracovného procesu zaradený na pracovisku s dohľadom mimo ústavu, kde vykonáva pomocné práce pri výrobe armatúr, pridelenej práci sa riadne venuje, jeho pracovná disciplína je hodnotená pozitívne, navyše sa zapája aj do čistiacich a upratovacích, svedčí o tom, že odsúdený má aktuálne vytvorené kvalitné pracovné návyky, čo predstavuje možnosť, ako dobudúca predchádzať trestnej činnosti. Odsúdený taktiež čiastočne plní stanovený program zaobchádzania a k trestnej činnosti je čiastočne kritický. Z hodnotenia v jeho súhrne vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody bol odsúdenému dostatočným ponaučením, aby v budúcnosti viedol riadny život, zaradil sa do spoločnosti. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že z hodnotenia ďalej vyplýva, že odsúdený udržiava kontakt s vonkajším prostredím formou korešpondencie, návštev a telefonovania s rodičmi sa javia byť pozitívne, čo z hľadiska resocializácie odsúdeného je treba vyhodnotiť v prospech splnenia druhej materiálnej podmienky podmieneného prepustenia. Prihliadnuc na uvádzané skutočnosti a tiež na charakter odsúdeným spáchanej trestnej činnosti a ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel súd k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Nestotožnil sa preto súd so záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom, keďže tento je v príkrom rozpore s ostatnými jeho časťami, z ktorých splnenie materiálnych podmienok podmieneného prepustenia vyplýva.

Súd ďalej uvádza, že sa nestotožňuje so závermi resocializačnej prognózy. Nestotožňuje sa so záverom, že by mal byť odsúdenému pričítaný negatívny bod za kritérium pohlavia a dosiahnutého vzdelania. Súd považuje za nesprávne pričítať odsúdenému na ťarchu odsúdeného také kritérium (pohlavie), ktoré odsúdený nemá možnosť ovplyvniť. Zároveň súd nepovažuje za správne tvrdenie, že keď je odsúdený mužského pohlavia je u neho zvýšené riziko recidívy. Čo sa týka dosiahnutého vzdelania u odsúdeného (za ktoré odsúdený tiež dostal negatívne body), tak súd je toho názoru, že nie všetci majú rovnaké podmienky, možnosti a predpoklady na to, aby dosiahli čo najvyššie vzdelanie, a preto nemožno stupeň dosiahnutého vzdelania hodnotiť udelením negatívneho bodu. S poukazom na uvedené súd uvádza, že k resocializačnej prognóze pristupoval tak, že zohľadnil iba tie kritéria, ktoré je (a v čase nastania tejto skutočnosti bolo) v možnostiach odsúdeného svojim konaním ovplyvniť. A preto k záveru o nepriaznivej resocializačnej prognóze a vysokom riziku sociálneho zlyhania súd neprihliadol. Zohľadnil však tam uvádzané jednotlivé kritéria, avšak iba v rozsahu a spôsobom, ktorý je v súlade so zásadou zákazu diskriminácie.

Pokiaľ ide o riziká sociálneho zlyhania uvedené v hodnotení ústavu (opakované páchanie trestnej činnosti, závislosť na alkohole, afektívna labilita a impulzívne reakcie v správaní), na ktoré poukazoval aj Krajský súd v Trenčíne, tie sa v súčasnosti javia ako neopodstatnené.

Konkrétne pokiaľ ide o opakované páchanie trestnej činnosti je pravdou, že odsúdený má v evidencií registra trestov celkom 10 záznamov. Zároveň je potrebné uviesť, že v prípade šiestich záznamov sa na odsúdeného hľadí, ako by nebol odsúdený. Z tohto dôvodu nebolo možné na uvedené odsúdenia prihliadať. V prípade zvyšných odsúdení ide o trestnú činnosť, pre ktorú je odsúdený aj vzhľadom na uloženie súhrnného trestu vo výkone trestu v súčasnosti. Tu súd pripomína, že vo veci OS Trenčín sp. zn. 2T 99/2017 súd zrušil pre uloženie súhrnného trestu výroky o treste vo veci OS Trenčín sp. zn. 3T 49/2017 a OT/10/2018. V súčasnosti vykonávaný trest je preto aj trestom v prípade trestnej činnosti v trestných veciach, v ktorých bol výrok o trestne zrušený.

V prípade závislosti na alkohole súd z odsudzujúcich rozhodnutí nezistil, že by odsúdenému bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie. V súvislosti s trestnou činnosťou, pre ktorú je vo výkone trestu v súčasnosti, sa preto nejaví požívanie alkoholu za vážny problém. Na rozptýlenie pochybností preto súd považuje za dostatočné uloženie zákazu požívania alkoholických nápojov počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia.

Pokiaľ ide o afektívnu labilitu a impulzívne reakcie, ústav vychádzal zo psychologického vyšetrenia odsúdeného vykonaného v ústave. Na druhej strane z hodnotenia ústavu nevyplývala žiadna negatívna skutočnosť o správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu. Správanie odsúdeného je hodnotené na požadovanej úrovni, bez žiadnych skratových reakcií a konfliktov s inými odsúdenými či zamestnancami ústavu.

Preto súd aplikujúc § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. vyhovel návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a súčasne mu podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu 36 (tridsaťšesť) mesiacov. Pre posilnenie účelu dovŕšenia nápravy odsúdeného na slobode počas skúšobnej doby tiež nariadil nad odsúdeným probačný dohľad 36 (tridsaťšesť) mesiacov, za súčasného ustanovenia príkazu v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať a obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.“

Na základe preskúmania veci krajský súd dospel k záveru, že skutkové zistenia, z ktorých okresný súd vychádzal, majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že v dôvodoch sťažnosti nie je prokurátorom namietaná správnosť skutkových zistení okresného súdu, ale dôvody sťažnosti obsahujú len námietky voči hodnoteniu zistených skutočností vo vzťahu k tomu, či odsúdený spĺňa všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Vo vzťahu k argumentácii prokurátora v dôvodoch sťažnosti považuje krajský súd za nevyhnutné uviesť, že poukazy prokurátora na „predchádzajúce odsúdenia“, na „recidívu“, a na to, že odsúdený mal byť v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, z výkonu ktorého mal byť v roku 1998 (pred 22 rokmi) podmiennečne prepustený, sú nezlučiteľné s právnou fikciou „na páchatel'a sa hľadí, ako by nebol odsúdený“. Táto právna fikcia znamená, že je nepripustné vyvodzovať negatívne právne následky z odsúdenia, na ktoré platí táto fikcia. Z uvedených dôvodov krajský súd nesmel prihliadať na túto argumentáciu prokurátora pri posudzovaní správnosti a zákonnosti napadnutého uznesenia.

Na základe preskúmania veci krajský súd dospel k záveru, že vyššie citovaná časť odôvodnenia napadnutého uznesenia dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na ostatnú argumentáciu prokurátora v dôvodoch jeho sťažnosti.

Záver okresného súdu o plnení povinností a správaní sa odsúdeného počas celého výkonu trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom má úplný podklad v skutkovom popise konania odsúdeného v hodnotení riaditeľa ústavu. Keďže sa na odsúdeného hľadí, ako by bol prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, niet dôvodu vytýkať okresnému súdu správnosť záveru, že odsúdený svojím doterajším výkonom trestu odňatia slobody preukázal polepšenie v zmysle § 66 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o možnosť očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, podľa názoru krajského súdu okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia zaoberal so všetkými prokurátorom uvádzanými relevantnými rizikovými faktormi a dal jasné a zrozumiteľné odpovede na to, prečo tieto rizikové faktory v danom prípade nepredstavujú prekážky, brániace naplneniu účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. pri využití zákonného inštitútu podmieneného prepustenia.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého krajský súd týmto poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, uviedol, prečo sa nestotožnil so závermi resocializačnej prognózy ústavu, pričom argumenty okresného súdu majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, sú logické a založené na dôvodnom odfiltrovaní skutočností, ktoré ústav vyhodnocoval v rozpore s ústavnou zásadou akejkoľvek diskriminácie.

Okresný súd v súlade s ústavom prezentovaným konkrétnym správaním sa odsúdeného počas výkonu trestu a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. neprihliadal na ústavom vyslovený hodnotiaci úsudok o údajnej afektívnej labilitate odsúdeného a impulzívnych reakciách. Aj podľa názoru krajského súdu v správaní sa odsúdeného počas celého výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody, ktorý je už sám osebe stresujúci, neboli v správaní odsúdeného zistené poznatky o konaní, svedčiacom o afektívnej labilitate a impulzívnych reakciách počas výkonu trestu v trvaní troch rokov. Z toho možno podľa názoru krajského súdu logicky vyvodiť jedine to, že v zmysle výchovného účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. aj v tomto smere doterajší výkon trestu odňatia slobody na odsúdeného zapôsobil len v pozitívnom smere.

Za správne a výsledkom vykonaného dokazovania zodpovedajúce považuje krajský súd aj úvahy okresného súdu v súvislosti s rizikom zneužívania alkoholu zo strany odsúdeného. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu si počas nútenej dlhodobej abstinencie riadne plnil svoje povinnosti a správal sa v súlade s ústavným poriadkom. To aj podľa názoru krajského súdu svedčí o tom, že odsúdený je schopný dlhodobo abstinovať bez psychických a fyzických abstinenčných syndrémov. Preto krajský súd považoval za správny a odôvodnený záver okresného, podľa ktorého odsúdenému uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v rámci uloženého probačného dohľadu je spôsobilý účinne eliminovať riziko prípadného porušovania podmienok vedenia riadneho života odsúdeného v dôsledku zneužívania alkoholu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora proti napadnutému uzneseniu nie je dôvodná, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.